

Bożena Malaga

i Kraina Vesny

Bożena Malaga-Wrona to kobieta, która wierzy, że świat można zmieniać kawałek po kawałku - zaczynając od własnego podwórka. I choć jej „podwórko” leży w niewielkim Gnojniku, w Małopolsce, to promieniuje już daleko poza lokalną społeczność. Bożena jest menadżerką, wizjonerką, społeczniczką, ale przede wszystkim - optymistką, która w najtrudniejszych chwilach potrafi zobaczyć szansę, a nie koniec drogi. Pokazuje, jak prowadzić działanie społeczne z głową i z sercem. Jest prezeską zarządu Stowarzyszenia Regiony Nowych Szans „Vesna” w Gnojniku. To dzięki niej wiele lokalnych inicjatyw odzyskuje oddech, wiele osób otrzymuje szansę, by zaangażować się i naprawdę coś zmienić.

Zanim powstała Kraina Vesny, pracowałam zarówno w biznesie, jak i w trzecim sektorze. To połączenie doświadczeń pozwoliło mi spojrzeć na sprawy społeczne przez pryzmat strategii i skuteczności. I to właśnie staram się robić jako prezeska Stowarzyszenia Regiony Nowych Szans „Vesna”. Dla mnie ważne jest, żeby działania społeczne miały sens i żeby przynosiły realne skutki: od profilaktyki zdrowotnej, przez edukację przez całe życie, po aktywizację lokalnych środowisk. Jako mentorka kobiet staram się inspirować je do realizowania własnych inicjatyw i konsekwentnego realizowania wyznaczonych celów.

Kraina Vesny - społeczna energia, która zmienia świat

W Gnojniku, niewielkiej małopolskiej miejscowości położonej na trasie Kraków-Nowy Sącz, wśród zielonych pagórków Pogórza Wiśnickiego, powstała inicjatywa, która tchnęła nowe życie w ideę społecznej solidarności. [Kraina Vesny](#) to coś więcej niż tylko ekologiczna osada - to tętniące życiem miejsce spotkań, rozwoju i międzypokoleniowego dialogu. To modelowa odpowiedź na współczesne wyzwania społeczne i piękny dowód na to, że oddolne działania mogą mieć ogólnokrajowy zasięg i znaczenie.

Z potrzeby i pasji - społeczna odpowiedź na izolację

Pomysł na Krainę Vesny narodził się w czasie pandemii COVID-19, gdy wiele organizacji stanęło pod ścianą z powodu braku funduszy i zamrożenia projektów. Wykorzystałam ten moment jako impuls do stworzenia przestrzeni, która w przyszłości stanie się samofinansującym się ośrodkiem edukacyjno-społecznym. Wraz z zespołem Vesny i wolontariuszami postawiłam na nogi projekt, który dziś inspiruje innych. Coraz częściej liderzy organizacji z różnych części Polski przyjeżdżają tu na wizyty studyjne, by zaczerpnąć inspiracji.

Kraina Vesny została zbudowana przez pasjonatów turystyki górskiej, którzy już w 2013 roku przyjęli nazwę „Vesna” - od słowiańskiej bogini wiosny, symbolizującej odrodzenie, nowe początki i życiodajną energię natury. To właśnie te wartości stały się fundamentem działań prowadzonych przez zespół i wspólnotę tworzącą to wyjątkowe miejsce.

W środkowej części słonecznego stoku Krainy Vesny stoi figura Vesny, wykonana przez lokalną artystkę. To nie tylko symbol całej Krainy, ale też część jej tożsamości. Figura Vesny zmienia się wraz z porami roku, a nawet z okazji ważnych wydarzeń. Społeczność Vesny dba o jej wygląd, malując suknię, wyplatając nowe wianki na głowę Vesny, dekorując ją zgodnie z nastrojem i rytmem natury. Vesna jest więc nieustannie obecna i żywa - tak jak społeczność, która ją stworzyła.

Miejsce dla każdego - od przedszkolaka po seniora

Choć początkowo Kraina Vesny była skierowana głównie do seniorów, z czasem wyrosła na prawdziwą mozaikę pokoleń, gdzie każdy - niezależnie od wieku - znajdzie coś dla siebie.

To tutaj przedszkolaki i uczniowie szkół podstawowych z całej Małopolski biorą udział w fascynujących warsztatach plenerowych, gdzie nauka spleta się z zabawą i zachwytem nad światem przyrody. Zajęcia prowadzone są przez doświadczone edukatorki w duchu pedagogiki bliskości i edukacji przez działanie. Przestrzeń edukacyjna Krainy Vesny to niezwykła sala lekcyjna - pod gołym niebem, pod altanami, wśród śpiewu ptaków i szumu drzew. Dzieci mogą tu obserwować potok przecinający teren osady, uczyć się o ekosystemie wód płynących, a także o roli bobrów - żyjących w okolicy zwierząt, które stworzyły imponujące tamy i naturalne siedliska. Obserwacje te stają się punktem wyjścia do rozmów o bioróżnorodności i ochronie przyrody. Wędrując po terenie Krainy Vesny, młodzi uczestnicy odkrywają ekosystem łąk kwiatnych pełnych motyli, pszczół i innych zapylaczy, a także zaglądają do naturalnych zadrzewień śródpolnych, gdzie prowadzone są warsztaty o ptakach i małych ssakach zamieszkujących obrzeża lasów.

Tuż obok znajduje się kolorowy i bezpieczny plac zabaw, który został wkomponowany w otoczenie w duchu leśnych przedszkoli. A dla nieco starszych dzieci przygotowano parki linowe, które – oprócz dostarczania radości i emocji – uczą współpracy, odwagi i równowagi. Nie brakuje też przestrzeni dla dzieci ciekawych świata roślin. Ogród z warzywnikiem i strefą ogrodu sensorycznego pozwala dotknąć, posmakować i posadzić coś własnoręcznie. Dzięki zajęciom w ogrodzie uczą się one skąd naprawdę biorą się warzywa i zioła, jak wygląda cykl życia roślin oraz dlaczego gleba to skarb, o który warto dbać.

Seniorzy z kolei znajdują tu przestrzeń do realizacji swoich pasji i dzielenia się doświadczeniem. Prowadzą warsztaty, grają w spektaklach Teatru Vesny i współtworzą programy edukacyjne. Kraina Vesny to miejsce, które oddycha życiem międzypokoleniowym, naturalnym i głęboko zakorzenionym w wartościach wspólnoty, szacunku do przyrody i wzajemnego uczenia się.

Przestrzeń z wizją - ekologia i estetyka w jednym

Na hektarze gruntu powstała pełnoprawna eko-osada, która łączy funkcjonalność z estetyką i troską o naturę. Znajdują się tu drewniane budynki w stylu nowoczesnych stodoł - z dużymi przeszkleniami, otwartymi na zieloną przestrzeń osady. Zapewnia to naturalne doświetlenie wnętrza i niepowtarzalny kontakt z otoczeniem. Te efektowne modrzewiowe domki mieszczą centrum administracyjno-marketingowe, sale warsztatowe, przestrzeń biurową oraz społeczną kawiarenkę, która tętni życiem przy każdej większej inicjatywie. Osada została zaprojektowana z dbałością o zrównoważony rozwój. Zastosowano fotowoltaikę o mocy 10 kW, ekologiczną oczyszczalnię ścieków oraz naturalne materiały budowlane, takie jak drewno i ekologiczne ocieplenie z mielonego drewna. Na terenie Krainy Vesny powstał ogród społeczno-terapeutyczny, plac zabaw, łąki kwietne oraz „Szlak Dreptaka” - edukacyjna ścieżka opowiadająca przygody bohatera „Opowieści z Krainy Vesny”. Śladami Dreptaka wędrują dzieci i dorośli, poznając lokalną przyrodę i ucząc się o harmonii życia z naturą.

W planach rozwoju znajduje się budowa ogrodu zimowego na dwóch poziomach, który będzie służył hortiterapii w sezonie jesienno-zimowym, a także stawu kąpielowego z infrastrukturą saun i relaksacyjną przestrzenią do terapii i integracji przez cały rok. Kraina Vesny została również przemyślana pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami – podjazdy, ścieżki oraz budynki są sukcesywnie dostosowywane do ich potrzeb, co czyni to miejsce naprawdę inkluzywnym.

Teren osady został logicznie i estetycznie zorganizowany. Dwa parkingi zapewniają komfortowy dojazd zarówno gościom indywidualnym, jak i większym grupom, w tym wycieczkom szkolnym i instytucjonalnym. Parking dla autokarów znajduje się w górnej części osady i bezpośrednio sąsiaduje z głównym wejściem oraz „mózgiem organizacji” – centrum zarządzania i przestrzenią biurową Vesny. Z tej części prowadzi deptak w dół osady, który niczym kręgosłup łączy górną, organizacyjno-projektową część Krainy Vesny z jej dolną, otwartą i przyjazną przestrzenią edukacyjno-relaksacyjną, w której odbywają się warsztaty, występy i plenerowe wydarzenia. Nie zabrakło również własnej studni głębinowej, która zapewnia czystą wodę użytkową oraz stanowi ważny element ekologicznej samowystarczalności osady.

Edukacja, która buduje relacje i dobrostan

W 2023 roku w Krainie Vesny zainaugurowaliśmy działalność Uniwersytetu Ludowego Naturoterapii, który – w duchu grundtvigiańskiej metody – oferuje kursy z zakresu ekologii, zdrowego stylu życia i terapii z natury. To miejsce, gdzie teoria spotyka się z praktyką, a nauka – z pasją i wspólnotą.

Uroczyste otwarcie Uniwersytetu miało miejsce podczas Jarmarku Świętojańskiego i II Ogólnopolskiego Festiwalu Uniwersytetów Ludowych w Krainie Vesny. Ważnym filarem Uniwersytetu Ludowego w Krainie Vesny są też działania artystyczne – Teatr Vesny, którego aktorami są głównie seniorzy. Teatr regularnie wystawia swoje sztuki na scenach w regionie. W 2024 roku odbyło się tournée z przedstawieniem „Ta nasza Młodość”, które pokazało, że nie ma barier wiekowych w kulturze. Uniwersytet Ludowy Naturoterapii jest członkiem [Ogólnopolskiej Sieci Uniwersytetów Ludowych](#), a ja jako prezeska zarządu Vesny zasiadam w zarządzie OSUL, aktywnie współtworząc kierunki rozwoju edukacji obywatelskiej i środowiskowej w Polsce.

W 2025 roku w Krainie Vesny zorganizowaliśmy [Konferencję Edukacji Dorosłych w Uniwersytetach Ludowych](#), połączoną z Vesnowiskiem – Jarmarkiem Świętojańskim, który już na stałe wpisał się w kalendarz najważniejszych wydarzeń Vesny, łącząc tradycję, lokalność i współczesne spojrzenie na edukację pozaformalną.

Wspólnota, która buduje przyszłość

Sercem Krainy Vesny są ludzie. Seniorzy, dzieci, edukatorzy, wolontariusze – każdy wnosi coś unikalnego. To nie jest projekt *dla kogoś*, lecz *z kimś i razem*. Wspólnota Vesny to przestrzeń prawdziwej współpracy, wzajemnego wsparcia i dzielenia się zasobami – emocjonalnymi, intelektualnymi, a także tymi najbardziej praktycznymi. To społeczność, która rośnie, działa i inspiruje innych do podejmowania podobnych inicjatyw.

Początki nie były łatwe, ale fundamenty zostały położone dzięki pierwszym 408 tysiącom złotych pozyskanym z konkursu PROO Narodowego Instytutu Wolności. To właśnie te środki pozwoliły uruchomić budowę miejsca, które z czasem przekształciło się w tętniącą życiem Krainę Vesny. Dziś projekt nie tylko trwa – on dynamicznie się rozwija, zdobywając kolejnych partnerów, sponsorów i sympatyków z całej Polski.

Kluczowe znaczenie ma fakt, że Vesna działa jako przedsiębiorstwo społeczne – podmiot, który łączy działalność ekonomiczną z misją społeczną. Oznacza to, że wszelkie zyski wypracowywane w ramach prowadzonej działalności są w całości reinwestowane w rozwój wspólnoty: edukację, lokalne inicjatywy, wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem oraz aktywizację zawodową i społeczną. Taki model funkcjonowania umożliwia Vesnie niezależność finansową, a jednocześnie skuteczność w rozwiązywaniu realnych problemów społecznych. W obliczu współczesnych kryzysów – zarówno gospodarczych, jak i społecznych czy klimatycznych – przedsiębiorstwa społeczne takie jak Vesna stają się ważnymi aktorami zmiany. Pokazują, że biznes może działać z troską o człowieka, środowisko i wspólnotę. Vesna to żywy dowód na to, że możliwe jest budowanie miejsc pięknych,

zrównoważonych i solidarnych, gdzie rozwój nie wyklucza, lecz łączy.

Święto, które łączy pokolenia - Jarmark Świętojański w Krainie Vesny

W kalendarzu społeczności Vesny szczególne miejsce zajmuje Jarmark Świętojański – doroczne, letnie święto, które co roku przyciąga mieszkańców regionu, gości z całej Polski, w tym uczestników wizyt studyjnych. To prawdziwe święto wspólnoty, tradycji i kreatywności. Wokół świętojańskiego ognia, przy dźwiękach ludowej muzyki i zapachu ziół, spotykają się seniorzy i całe rodziny. W programie nie brakuje warsztatów rękodzielniczych, wspólnego plecenia wianków, opowieści regionalnych gawędziarzy i koncertów zespołów folkowych. Wieczorem rozbłyskują pochodnie, a uczestnicy udają się na barwny pochód z pochodniami wzdłuż „Szlaku Dreptaka”, kończący się symbolicznym puszczaniem wianków na wodę. To nie tylko festyn – to celebrowanie więzi międzyludzkich, powrotu do natury i odradzania się wspólnoty, zgodnie z rytmem pór roku i pradawną symboliką letniego przesilenia. Od 2025 roku Jarmark Świętojański przybiera nową nazwę: „Vesnowisko- Jarmark Świętojański”, czyli święto kultury słowiańskiej.

Gdzie natura spotyka luksus - „Kolacja na Biało w Krainie Vesny”

Tam, gdzie biznes spotyka się ze sztuką, a wspólna misja tworzy nową rzeczywistość, rodzą się inicjatywy z duszą i wizją. W Krainie Vesny odbywa się wyjątkowe wydarzenie – Kolacja na Biało – spotkanie, które łączy ludzi biznesu, twórców, społeczników i artystów wokół wspólnej idei: wsparcia przedsiębiorczości społecznej i budowania świata opartego na wartościach.

Za nami już trzy edycje Kolacji na Biało. Każda z nich inna, a jednak każda niesie tę samą energię – potrzebę tworzenia sensownych połączeń między sztuką, odpowiedzialnym biznesem i społeczną zmianą. Wszystko dzieje się w niezwyklej przestrzeni Krainy Vesny – miejscu pełnym natury, symboliki i wspólnoty. Goście przybywają ubrani na biało – kolor, który tu symbolizuje czystość intencji, otwartość i gotowość na nowe.

To nie tylko kolacja. To spotkanie ludzi, którzy chcą działać z wartościami – myślą długofalowo, tworzą z sercem i rozumieją, że prawdziwa zmiana zaczyna się od współpracy. Wspólne stoły, rozmowy w przestrzeni natury, muzyka i sztuka stają się tłem dla sieciowania, inspirowania i rodzenia się nowych idei. Kolacja na Biało to przestrzeń, w której biznes z ludzką twarzą spotyka się z artystyczną ekspresją, a wspólna misja przekracza granice sektorów.

Magiczny grudzień - Wioska Świętego Mikołaja w Krainie Vesny

Gdy Krainę Vesny otula pierwszy śnieg, a zapach pierników i korzennych przypraw rozchodzi się po drewnianych altanach, zaczyna się kolejna magia – Wioska Świętego Mikołaja. To zimowa tradycja Krainy Vesny, która z roku na rok przyciąga coraz więcej grup dzieci szkolnych, a także rodzin z dziećmi. Otwierana na początku grudnia, zamienia osadę w bajkową przestrzeń pełną ciepła, światła i świątecznego nastroju. Dzieci spotykają się z Mikołajem w jego przytulnej chacie, biorą udział w warsztatach pierniczkowych, piszą listy do Mikołaja, tworzą świąteczne ozdoby i uczestniczą w „zabawach z elfami”. Wioska Świętego Mikołaja to także edukacja – przez zabawę i opowieści o wartościach takich jak dobroć, wdzięczność i dzielenie się. A wszystko w otoczeniu ekologicznej, drewnianej infrastruktury osady, która nawet zimą zachwyca swoim urokiem.

Opowieści z Krainy Vesny - początek wielkiej przygody

W Krainie Vesny wszystko ma swój sens i opowieść. To nie tylko miejsce działań społecznych, ale także przestrzeń narracji, które budują tożsamość, kształtują wyobraźnię i łączą pokolenia. Tak narodziły się „Opowieści z Krainy Vesny” - cykl historii osadzonych w realiach tego niezwykłego miejsca, których głównym bohaterem jest Dreptak - wędrowiec, poszukiwacz, marzyciel i symboliczna postać twórców Krainy Vesny: pasjonatów gór, przyrody i wspólnotowego życia.

Dreptak nie jest zwykłym bohaterem bajek. To postać stworzona z pasji, doświadczeń i wartości, które legły u podstaw powstania Vesny. Jego wędrówka to metafora drogi, jaką przeszli ci, którzy od lat tworzą to miejsce – zmagając się z trudnościami, ale nigdy nie tracąc z oczu celu. Dreptak uczy wytrwałości, ciekawości świata, otwartości na drugiego człowieka i wrażliwości na piękno przyrody. Pierwsza z opowieści zaczyna się zimą, tuż przed Świętami Bożego Narodzenia. Dreptak – zmęczony wędrówką przez śnieżne doliny i leśne ścieżki – trafia do Krainy Vesny, nie wiedząc jeszcze, że to początek jego największej przygody. Ku jego zdziwieniu, spotyka tu... świętego Mikołaja i elfy, które właśnie przygotowują świąteczne niespodzianki dla dzieci i dorosłych. Ciepło bijące z drewnianych chat, migotliwe światła, zapach pierników i dźwięki kolęd sprawiają, że Dreptak zostaje na dłużej – bo wie, że odnalazł coś więcej niż tylko miejsce do odpoczynku. Odnalazł wspólnotę.

„Opowieści z Krainy Vesny” mają głęboki wymiar edukacyjny. To nie tylko bajki dla dzieci – to narzędzie, dzięki któremu edukatorzy, rodzice i animatorzy mogą rozmawiać o wartościach: wspólnocie, przyjaźni, ekologii, różnorodności i szacunku dla tradycji. Każda opowieść niesie symboliczne przesłanie, zakorzenione w realnym doświadczeniu twórców Vesny i codzienności tego miejsca. Cykl dopiero się zaczyna – kolejne historie są już w przygotowaniu. Przed Dreptakiem jeszcze wiele dróg i spotkań. Każda z opowieści będzie zapraszać czytelników – tych małych i dużych – do współtworzenia świata, w którym dobroć, ciekawość i zaangażowanie mają realną moc sprawczą.

Vesna - przyszłość zakorzeniona w wartościach

W 2022 roku Kraina Vesny została uhonorowana prestiżowym Znakiem Jakości Ekonomii Społecznej i Solidarnej, przyznawanym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. To symbol nie tylko jakości, ale też wpływu społecznego i innowacyjności przedsięwzięcia. Kraina Vesny to więcej niż inspirująca historia sukcesu. To żywy przykład, jak dzięki odwadze, determinacji i współpracy można stworzyć miejsce realnie zmieniające życie ludzi. To projekt, który pokazuje, że solidarność społeczna nie jest pustym hasłem, ale realną siłą napędową zmiany.

W świecie pełnym wyzwań, Kraina Vesny przypomina nam, że wspólnota i natura mogą być najlepszym nauczycielem. A wszystko to dzieje się tu, w sercu Małopolski, gdzie każdy - niezależnie od wieku - może znaleźć swoją przestrzeń.

Do zobaczenia w Krainie Vesny – miejscu, gdzie wiosna trwa cały rok!

więcej o aktualnościach i wydarzeniach [na profilu FB Krainy Vesny](#) i [na YouTube](#)

Staramy się zapraszać na portal ObywatelePRO społeczników z możliwie różnych zakątków społeczeństwa obywatelskiego. Tym razem trochę nieoczywiste zaproszenie, bo Vesna jest przedsiębiorstwem społecznym.

Do tematu społecznikowanie a pieniądze odnieśliśmy się w naszym tekście <https://obywatelepro.pl/aktywnosc-obywatelska-i-pieniadze/>. W sumie problem sprowadza się do pytania co jest celem, a co sposobem na jego osiągnięcie. Jeśli celem jest działanie dla dobra wspólnego, to sposób zarobienia na taką działalność jest rzeczą wtórną.

Vesna jest doskonale zorganizowanym i zarządzanym biznesem, a wszelkie zyski wypracowywane w ramach prowadzonej działalności są w całości reinwestowane w rozwój wspólnoty. I to jest społecznikowanie najwyższej próby.

W 2023 roku w Krainie Vesny zainaugurowano działalność Uniwersytetu Ludowego, a Bożena Malaga-Wrona jest w zarządzie Ogólnopolskiej Sieci Uniwersytetów Ludowych. Uniwersytety Ludowe i Uniwersytety Trzeciego Wieku to ważne miejsce działalności społecznej. Postaramy się zaprosić na nasz portal tworzących je społeczników.